

Møtereferat

Dato: 08.12.2021
Tid: 09:00-15:00
Sted: Digitalt møte via plattformen Teams

Deltagere fra følgende selskaper/organisasjoner:

Norgesbuss AS	ABB E-Mobility AS
Nobina AS	Adibus A/S
Omexom Norge	Agder Kollektivtrafikk A/S
Otera Infra AS	Air Liquide Skagerak AS
Otera Traftec AS	Atemo AS
Solaris Norge AS	Boreal Buss AS
Sweco	Bertel O. Steen
Tide AS	Busland AS
Troms og Finnmark fylkeskommune	Daimex Metrotek AS
Unibuss AS	FARA AS
Vattenfall	Heliox
VDL	Hitachi Energy
Volvo Norge AS	Infratek Norge AS
Vy Buss	IVECO BUS
WAVE IPT	MAN Truck & Bus Norge AS
Wennstrom-Net AS	Nettpartner AS
YES-EU AS	Ballard Power Systems Norway
Østfold kollektivtrafikk	Zero

Referat dialogkonferanse nr. 2 Transporttjenester Oslo øst 2023 - dag 1

Referatet må leses sammen med innledere sine presentasjoner/utkast til konkurransegrunnlaget. Referatet er ikke ment å være en fullstendig beskrivelse av alle forhold som kommer frem på dialogkonferansen, og det vil ikke være fullt ut dekkende for alt som har blitt sagt. Det ble gjort opptak av dialogkonferansen, og opptaket kan lastes ned på denne linken:

<https://www.youtube.com/watch?v=YhRMIVpBtg8>

Alle presentasjoner er tilgjengelig på:

<https://ruter.no/kollektivanbud/moter/dialogkonferanse-2-transporttjenester-oslo-ost-2023/>

Velkommen v/Hellik Hoff, innkjøps sjef transporttjenester i Ruter

Hellik gikk gjennom opplegg og hva som er hensikt med dagen. Deltakende selskaper blir presentert gjennom egen slide og det gjennomføres ikke noe presentasjonsrunde. Hellik gjennomgikk fremdrift for konkurransen og status for dagens rutetilbud. Dette ble presentert i egen presentasjon som er vedlagt/publisert.

Presentasjon av utkast til Oppdragsbeskrivelse inkl. endring av format mv. v/Kåre Riseng, Ruter og Tone Bakke, prosessleder Ruter

Kåre gjennomgikk utkast til nytt format for vedlegg 1 og vedlegg 4.

Tone gjennomgikk utvalgte punkter i vedlegg 1a og vedlegg 1b med fokus på endringer i forhold til siste konkurranse.

Presentasjon utkast til Incitamentsbeskrivelse v/Tone Bakke, Ruter

Tone gikk gjennom utkast til incitamentsbeskrivelse med fokus på endringer. Tone la vekt på at Incitamentsbeskrivelsen er forsøkt forenklet i forhold til tidligere, samt tilpasset til behovet i denne konkurransen.

Presentasjon digitale tjenester v/Tommy Degerdalen, domenearkitekt Ruter

Tommy gjennomgikk utvalgte punkter i avtale om digitale tjenester og det som står om digitale tjenester i vedlegg 1b. Tommy viste også til at presentasjon av avtale om digitale tjenester ligger som opptak fra tidligere dialogkonferanse i april. Tommy la særlig vekt på noen nye elementer i denne konkurransen basert på ADT avtale versjon 2.4.

Spørsmål:

1. Kan Ruter beskrive sin organisasjon rundt ADT og tanker på hvordan samarbeid på beste måte gjøres for å kunne håndtere alle kontrakter med ADT på en effektiv måte? Eller er det helt opp til operatøren å komme med forslag i hver enkelt kontrakt? Ønsker å få mer informasjon om det er aktuelt å legge opp til felles muligheter for bedre samarbeid og samhandling med Ruter når det gjelder ADT leveransen.

Svar: Ruter har på plass faste møter med operatørene med fokus på leveransen av digitale tjenester. Her følges blant annet tjenestekvalitet opp, i tillegg til at avvik og andre interessepunkter diskuteres.

Etterskrift: Ruter ser løpende på prosessene og vi tar gjerne innspill på hvordan dette kan løses på andre måter.

2. Kan Ruter beskrive sine tanker om hva beacons skal benyttes til?

Svar: Ruter ser på å integrere beacons i sine apper. Dette kan eksempelvis være varsling om billettkjøp ved ombordstigning, eller ved å gi mer personlig kundeinformasjon i appen, basert på hvilket kjøretøy passasjerer befinner seg på.

Utkast krav til bussmateriellet inkl. livssyklusanalyse v/Dear Jasarovski, senior-rådgiver materiell Ruter

Dear gjennomgikk utkast til materiellbeskrivelse med fokus på nye forhold sammenlignet med tidligere konkurranser, der det som gjennomgås er markert med gul bakgrunn. Kravene til bussmaterieell er basert på BusNordic, men ikke alle BusNordic krav er relevant i denne konkurransen og det er nærmere spesifisert under det enkelte krav. Hvilke bør/skal krav som vil være grunnlag for evaluering er nærmere angitt i Prosedyrebeskrivelsen. Det vil også bli benyttet et kravskjema for vedlegg 2 til erstatning for tilbudsoversikten.

Spørsmål:

1. Menes 1x USB-A og 1x USB-C pr sete?

Svar: Ja, det er tilstrekkelig.

2. Hva er bakgrunnen for/hensikt med krav om digitale speil?

Svar: Viktigste årsaken er sikkerhetshensyn ved at dette reduserer fare for å komme borti passasjerer på terminaler og holdeplasser.

Livssyklusanalyse v/ Kristin Holter, fagsjef sirkulær økonomi Ruter

Kristin H orienterte kort om hva livssyklusanalyse er i separat Power Point presentasjon, med referanse til bestemmelser om dette i vedlegg 2.

Spørsmål:

1. Er det vurdert å evaluere på utslippene fra produksjon av bussene, for å gi insitament for å redusere utslippene produksjon?

Svar: Ruter skulle gjerne gjort dette og håper det lar seg gjøre i fremtiden, men det foreligger per i dag ikke en anerkjent metode som kan benyttes.

Utkast designbilag inkl. presentasjon «Experience guide» v/Mads Haraldseth, designer Ruter

Mads gikk igjennom utkast til krav til design for bussmaterieell og «experience guide» for bussmaterieell. Det er ikke noe særlige endringer i de to dokumentene her i forhold til siste konkurransen om Indre by. Mads presiserte at «experience guide» har som formål å skape en god brukeropplevelse. Den er lagt ved som konkurranseinformasjon og inneholder derfor ingen minstekrav, men det er i vedlegg 2 fastsatt at den skal besvares i tilbudet.

Gjennomgang utkast rutebeskrivelse inkl. rutetilbudet v/Morten Stubberød, fagsjef trafikkplan Ruter

Morten presenterte utkast til rutebeskrivelse med vekt på endringer i forhold til dagens ruteopplegg. Ruteopplegget er under arbeid for å kunne tilpasse det som legges ut i konkurransen til «Ny normal». Det legges opp til to ruteområder, og det blir noen endringer på enkelte linjer spesielt i ruteområde nord-øst. Morten presenterte også noen endringer og viktige forhold i krav til

regulering, oppstilling m.m. I vognløpsplanen skal det leveres plan for ladestatus ved endeholdeplass.

Innledning anleggskonsesjon og ansvarsmodell ladeinfrastruktur v/Anders Dyngre, prosjektleder ladeinfrastruktur

Anders orienterte i egen presentasjon om resultater fra RFI om endringer i ansvarsmodell for ladeinfrastruktur. Hensikten med markedsundersøkelsen er å forberede bussoperatørene for løsninger som kommer og presentere aktuelle leverandører av den type tjenester.

Spørsmål:

1. Blir det fortsatt Enova's støtte som gjelder for neste bussanlegg?
Svar: Ja, det er søkt om Enova støtte, men det er ikke avklart enda.
2. Blir det fortsatt slik at det er Ruter som må eie anleggene for å få tilgang til offentlig støtte?
Svar: Ja, etter all sannsynlighet. Det kan påvirkes av klausuler i anleggskonsesjonen.

Presentasjoner av ladeinfrastrukturløsninger v/leverandører av ladeinfrastruktur (på norsk eller engelsk) 10 min. på hver:

1. *Hitachi Energy v/Øystein Hahre* – se egen presentasjon som er publisert.
Spørsmål: Ruter benytter typisk 14 måneder fra kontrakt med operatør signeres til oppstart av kontrakt. Er det tilstrekkelig tid?
Svar: Normalt sett vil 14 mnd være nok, men kan være avhengig av endelig løsning og leveransetid fra underleverandører.
2. *Nettpartner v/Per Åge Nymann og Hans Christian Westby* – se egen presentasjon som er publisert.
Spørsmål: Kan Nettpartner fortelle litt om tilsvarende anlegg som de har bygget?
Svar: Har bygget ladestasjoner for personbiler og høyspentanlegg for eksempelvis datasentre.
3. *Omexom v/Ansgar-Johan Ladstein og Bjørn Geeves* – se egen presentasjon som er publisert.
Spørsmål: Ser dere noen utvikling i bestemt retning i forhold til effektstørrelse?
Svar: Ja, det er en utvikling mot større anlegg der utfordringen blir å få stor nok effekt fra nettleverandører.
4. *Vattenfall v/Karstein Hilsen* – se egen presentasjon som er publisert.
Spørsmål: Hvordan løser man det praktiske av salg av ladestrøm på et bussanlegg som er i drift?
Svar: Operatøren må ha fortrinnsrett i den driften de trenger og så må det skje via brikker, adskilt område eller ny ladeinfrastruktur. Ligger god økonomi i å tilby slike løsninger.
5. *Wave v/ Victor Metzler* – se egen presentasjon som er publisert.
Spørsmål: Er systemet testet i snø?
Svar: Ja, det er testet i Salt Lake City og der er det snø (men ikke helt likt som i Norge).

Spørsmål: Vil Wave vurdere å bli en “energy as a service” leverandør?

Svar: Det vil bli vurdert fra prosjekt til prosjekt, men Wave har ikke konkrete planer for det.

Presentasjon utkast til kontrakt inkl. godtgjørelse v/Line Camilla Werner, advokat Ruter og Lise Marie Johansen, Controller Ruter

Lise Marie gikk gjennom Kontraktens bestemmelser om godtgjørelse. Det legges ikke opp til endringer i forhold til ordningen med godtgjørelse i Indre by – konkurransen. Det søkes om investeringsmidler til ladeinfrastruktur fra Enova, noe som gir behov for å oppgi separate priser for ladeinfrastruktur. Det kan være noen mindre tilpasninger som følge av endringer i andre vedlegg f.eks. endret opplegg for takting. Kjøp av ladeinfrastruktur vil bli gjort etter tilsvarende prinsipper som for Indre by konkurransen, og vil bli nærmere gjennomgått på befaringen i morgen. Tilsvarende løsning for begge ruteområdene.

Line presenterte utkast til kontrakt med fokus på endringer i forhold til siste konkurranse om Indre by. Det er ikke særlig mye nytt fra sist konkurranse Ruter gjennomførte. Spesielt nevnte Line at Ruters handlingsregler er en del av kontrakten og at disse nå er delt i to dokumenter, med separate kontraktsvilkår for aktsomhetsvurderinger og ivaretagelse av grunnleggende menneskerettigheter i leverandørkjeden. Dette kommer vi tilbake til i detalj på tilbudskonferansen. Det er tilføyd en bestemmelse om endringsanmodninger i endringskapittelet (hovedsakelig ment for byggeprosjektene på bussanlegg). I tillegg er bestemmelsen om påkravsgaranti forsøkt forenklet og endret. Ruter ønsker tilbakemeldinger og innspill til forslaget om endring av bestemmelsen om påkravsgaranti.

Presentasjon utkast til Prosedyrebeskrivelse v/Erik Løvoll, strategisk innkjøper Ruter

Erik presenterte utkast til prosedyrebeskrivelsen med vekt på særlig viktige og endrede/nye elementer i denne konkurransen. Erik gjorde oppmerksom på at det er en del nye ting i forhold til Ruters forrige konkurranse om Indre by. Erik gikk også gjennom forslag til fremdriftsplan og presenterte tildelingskriterier.

Tilbakemelding fra dagens operatør på Østensjø - Unibuss v/Kjell Knarbakk

Se presentasjon som er lagt ut.

Spørsmål: Er Ruters forslag til endringer i rutetilbudet fornuftige?

Svar: Ja, det er det. Linjer langs Ring 3 burde ha differensiert kjøretid mellom rush og normaltid.

Spørsmål: Hvor stabil er driften av linje 74 med tanke på lading på Mortensrud?

Svar: Det fungerer veldig bra, men noen utfordringer på grunn av issvuller som vanskeligjør å treffe pantograf.

Tilbakemelding fra dagens operatør på Nord-øst – Norgesbuss v/Erling Rødahl

Se presentasjon som er lagt ut.

Spørsmål: Hvordan er stabiliteten på linje 60 og lading på Vippetangen?

Svar: Det fungerer bra.

Tilbakemelding fra dagens operatør på Linje 25 – Nobina v/Geir Bærheim

Se presentasjon som er lagt ut.

Spørsmål: Linje 25 er en av de få mindre kontraktene. Gjør Ruter det riktig når Ruter slår sammen mindre kontrakter til større kontrakter?

Svar: Nobina vil komme tilbake til dette, men antallet busser på denne kontrakten er lite.

Oppsummering og avslutning

Ruter takker for alle gode tilbakemeldinger i løpet av dagen.

Kort om opplegget for befaringen på dag 2. For de som ikke skal delta fysisk på befaringen i morgen torsdag, og det vil komme en ny teams-link til det. Opplegget starter på Ruter S kl.9 og det er anledning til å delta på teams også. Etter opplegget på Ruter S blir det busstransport til de aktuelle anleggene.

Ruter vil legge ut en spørsmålsliste fra første dag sammen med referatet.

Takk for mange gode innspill fra operatører og leverandører!